

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta	Václav Pařha
Téma práce:	Skryté distribuce zisku a jiných vlastních zdrojů v obchodních korporacích
Datum odevzdání práce:	15.3.2024

1. **Aktuálnost (novost) tématu** Diplomant zvolil pro svou diplomovou práci teoreticky zajímavé a prakticky významné téma z oblasti práva obchodních korporací. Jeho aktuálnost posílila i skutečnost, že bylo předmětem tzv. velké novely zákona o obchodních korporacích provedené zák. č. 33/2020 Sb. Volba tématu je tudíž vhodná a aktuální.
2. **Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody** Náročnost tématu hodnotím jako střední až vyšší.

K použitým metodám se autor nevyjádřil. Ze způsobu zpracování lze nicméně dovést, že využil metodu deskripce, dále metodu analýzy a též syntézy. Uvedené metody odpovídají cíli práce.

3. **Formální a systematické členění práce**
Nadepsané téma diplomové práce se vztahuje k obchodním korporacím obecně, text se ale logicky zaměřuje na distribuce zisku v kapitálových společnostech. K vazbě názvu diplomové práce k jejímu obsahu lze podotknout, že zatímco v názvu figuruje zisk a jiné vlastní zdroje, v nadpisech kapitol 2. a 3. již jiné vlastní zdroje nejsou uvedeny. Práce je přehledně členěna. Z hlediska systematiky postupoval autor od pojednání o širších souvislostech rozdělování zdrojů (majetkoprávní samostatnost obchodní korporace, ochrana věřitelů a z ní vyplývající základní pravidla rozdělení zisku) k otázkám speciálním. Systematika je tudíž zvolena vhodně.

Vyjádření k práci

4. **Hloubka provedené analýzy** Hloubka provedené analýzy odpovídá nárokům kladeným na diplomové práce. Více analytická je z povahy věci 3. kapitola pojednávající o následcích porušení zákazu skryté distribuce zisku.
5. **Splnění cíle práce.** Diplomant prohlásil v závěru (s. 45) své cíle za splněné. Současně uvedl, téma skrytých distribucí zisku a jiných vlastních zdrojů v obchodních korporacích není touto prací vyčerpáno. Na autorův cíl lze usuzovat jen implicitně, neboť v úvodu práce své cíle a na ně navazující dílčí výzkumné otázky souhrnně neformuloval. Na s. 2 pouze klade otázku, zda český právní řád zná obecné pravidlo zakazující skryté distribuce zisku a jiných vlastních zdrojů. Na ni odpovídá v závěru práce kladně, když obecné pravidlo zakazující skryté distribuce zisku a jiných vlastních zdrojů dovozuje ze zákazu obcházení zákona. Ve vazbě na výše formulovanou otázku lze cíl práce považovat za splněný.

6. **Práce s literaturou** Diplomant pracoval především s českou odbornou literaturou teoretickoprávního zaměření. Současně ve značném rozsahu využil komentářovou literaturu. Ze zahraničních pramenů (s jedinou výjimkou) nečerpal, i když bohaté zdroje poskytuje k tomuto tématu zejména německá a rakouská literatura. Autor ji nicméně dílčím způsobem zohlednil alespoň zprostředkovaně (např. citované příspěvky J. Flídra či K. Kovaříčka). Na použitý pramen autor korektně odkazuje v souladu s citačním pravidly a gramaticky přesně.
7. **Terminologie** Diplomový text pracuje zejména s termíny „skrytá distribuce zisku“, „zisk“ a „jiné vlastní zdroje“. Na různých místech práce autor poznamenává, co rozumí skrytou distribucí zisku. Mám ale za to, že klíčové pojmy měly být terminologicky vymezeny v úvodu práce (otevřené, skryté rozdělení, neekvivalentní transakce, jiné vlastní zdroje atd.).
8. **Formální a jazyková stránka práce.** Autor se vyjadřuje srozumitelně a kultivovaně. Formální a jazyková úroveň práce odpovídá nárokům kladeným na tento typ odborného textu. Gramatická pochybení jsou spíše výjimečná.
9. **Obsah práce, připomínky k obsahu.**

Z diplomové práce je zřejmé zaujetí autora pro zvolené téma.

Vhodně zařadil a velmi dobře zpracoval úvodní pojednání, v němž vymezil širší rámec (koncept) úpravy rozdělení zdrojů obchodní korporace a její funkce Vytvořil si tak dobré předporozumění pro navazující speciální témata a též východisko pro teleologický výklad právní úpravy distribuce zdrojů. V dalším textu (před speciálním pojednáním v rámci kapitoly 2. a 3.) ale postrádám alespoň stručné představení regulatorního rámce, tedy základního okruhu ustanovení, do nichž zákonodárce promítl hlavní pravidla rozdělování zdrojů společnosti a jejich ochranu (tj. nejen podmínky rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů a zákaz bezúplatných plnění dle § 34 a 40 z. o. k., ale i vracení příplatků, efektivní snížení základního kapitálu, nabývání vlastních podílů a akcií, poskytování finanční asistence aj.). Ostatně autor sám správně v souvislosti s výkladem § 40 z. o. k. hovoří o tomto ustanovení jako o součásti *systemu norem* (s. 32), šlo jen o to tento systém stručně uvést. Všechna tato témata (úpravy) samozřejmě nemohla být v práci pojednána, z hlediska systematického ale měl být regulatorní rámec alespoň velmi stručně nastíněn s tím, že z tohoto širokého spektra ustanovení autor vybírá pouze některá. Zúžení tématu je pak zcela na místě.

Diplomant prokázal znalost doktrinálních názorů na některé problémy pojednávaného tématu. Ocenění zaslouží rozsah použité judikatury a zejména skutečnost, že ji autor využil, a to hlavně ve čtvrté, nejnáročnější kapitole. Zde se nejvíce názorově prosazuje (viz aplikace testu proporcionality v širším a užším smyslu). Celkově konstatuji, že diplomant (i přes výše uvedené výhrady, resp. poznámky) své téma zvládl.

Z dílčích připomínek je diskusní zejména pojednání o právních následcích nedovoleného darování v podobě náhrady újmy (s. 33). Ustanovení § 53 z. o. k. uváděné autorem se bude aplikovat (jak se uvádí i v poznámce pod čarou) jen v případě, že obdarovaný je současně členem voleného orgánu. Závěr o povinnosti nahradit škodu je na místě. Spíše stranou zůstal případ, kdy je obdarován společník, který není současně v pozici člena voleného orgánu, což nebude výjimečný případ. Zde se například nabízí úvaha o aplikaci § 71 z. o. k. byl-li člen voleného orgánu „donucen“ společníkem k poskytnutí daru. Za námět k diskusi považuji též vyloučení aplikace podmínek a následků bezdůvodného obohacení (s. 33, k tomu otázka níže).

Otázky k diskusi při obhajobě.

V rámci rozpravy při obhajobě by se diplomant mohl zaměřit například na následující otázky:

- jak by hodnotil svůj jednoznačný závěr vylučující povinnost vydat bezdůvodné obohacení (formulovaný na s. 34) ve světle hlubšího výkladu ustanovení § 2991 obč. zák. (viz k tomu např.: ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J. a kol. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek VI. 2. vydání.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 1232 a násl.).
- Jak hodnotí např. ustanovení § 255 z. o. k. ve vztahu k jím pojednávané problematice?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Práci doporučuji k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň		Práci lze hodnotit známkou velmi dobře, přičemž konečný závěr závisí i na vystoupení diplomanta při obhajobě.

V Praze, 25. dubna 2024

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
oponentka